

De Regio West-Brabant is gevraagd om archeologisch advies te geven bij het ontwerpbestemmingsplan Haven-Markt te Zevenbergen.

De gemeente Moerdijk is voornemens om het centrum van Zevenbergen een kwaliteitsimpuls te geven door het haventracé, dat in het verleden is gedempt, opnieuw te openen en te voorzien van water. Door dit te combineren met een totale herstructurering van het openbare gebied rondom het tracé en de Markt, waarbij onder meer horeca en terrassen langs het water toegestaan worden, wordt de levendigheid van centrum vergroot. Het heropenen van haven past niet in het vigerende bestemmingsplan “Centrum Zevenbergen”.

Hieronder wordt een voorstel gedaan voor de inhoud van de archeologische paragraaf voor het ontwerpbestemmingsplan.

5.7 Archeologie

Toetsingskader

Conform de landelijke wet- en regelgeving betreffende archeologie is het bewaren van archeologische waarden *in situ* (in de bodem) het uitgangspunt. Nederland heeft namelijk in 1992 het Verdrag van Valetta/Malta getekend waarin behoud van archeologische waarden *in situ* voorop staat. Daarnaast is het van belang dat men reeds vroeg in de ruimtelijke ordening al rekening houdt met archeologie om verrassingen te voorkomen en om de archeologische informatie te benutten als inspiratiebron bij de voorgestane ontwikkeling.

De gemeente Moerdijk heeft al voor de planvorming het archeologisch potentieel van de locatie in beeld gehad en is zich bewust van de zorgplicht voor het erfgoed die bij de gemeente ligt. Om invulling te geven aan die zorgplicht heeft de gemeente, destijds nog op grond van de gemeentelijke Erfgoedverordening 2012 en de Cultuurhistorische Waardenkaart 2010 van de provincie Noord-Brabant, uitvoerig archeologisch onderzoek laten uitvoeren ter hoogte van het bestemmingsplangebied. Het plangebied bevindt zich voor het grootste gedeelte namelijk in de historische stadkern van Zevenbergen; een beleidszone waarbij er vanuit kan worden gegaan dat archeologische resten aanwezig zijn.

Historie en bodem; een nieuw beeld

In het kader van de ontwikkelingen rondom de Roode Vaart is in opdracht van de gemeente Moerdijk alle beschikbare historische en archeologische data verzameld. Ook is deze dataset, waar nodig, voor het bestemmingsplan aangevuld met nieuw onderzoek ter hoogte van onder andere de kasteeltuinen, de haven en de markt. Voor de resultaten per deellocatie verwijzen we naar het betreffende onderzoeksrapport dat als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd. Hieronder volgt een korte samenvattende synthese van het onderzoek. Deze synthese is van belang om de historie van de kern Zevenbergen te begrijpen maar ook om de gemaakte beleidskeuzes in onderhavig bestemmingsplan nader te in kunnen kaderen.

De ondergrond van Zevenbergen wordt gevormd door het West-Brabantse pleistocene dekzand. Hierop is nog een (bijzonder) dik veenpakket aanwezig dat waarschijnlijk basisveen betreft. Dit basisveen moet tussen 1000 en 1200 na Chr. de ontginningsbasis zijn geweest waarop de prestedelijke nederzetting van Zevenbergen is ontstaan. De locatie, vorm en omvang van deze prestedelijke kern is (nog) niet vastgesteld, maar verondersteld mag worden dat deze kern binnen de latere stedelijke ommuring en waarschijnlijk ergens tussen de kruising van Havengebied met de Markt ligt. In de groei van de prestedelijke nederzetting naar een stad namen de Zevenbergenaren de moeite om op sommige plaatsen het maaiveld binnen de stad met meer dan 3,5 meter op te hogen om te kunnen blijven leven, werken en recreëren binnen de prille stad. Hieruit blijkt dat Zevenbergen, en waarschijnlijk niet in het minste de landroute naar de haven en de haven zelf, een interregionale vervoers- en handelsfunctie had voor zichzelf en haar achterland. De grenzen van dit achterland zijn nog nooit in beeld gebracht maar verondersteld mag worden dat dit het gehele oude land van Breda besloeg, gelegen tussen het huidige Breda en Bergen op Zoom. Daarbij zal de handel in turf, als stedelijke brandstof, het voornaamst zijn geweest. Vanaf de dertiende eeuw is er in dit gedeelte van West-Brabant een duidelijke ontginningsgolf zichtbaar, vooral geïnitieerd vanuit het graafschap Holland. Diverse adellijke families trokken destijds naar het land van Breda om fortuin te maken. De heren van Zevenbergen hebben hierin waarschijnlijk hun oorsprong. Gezien de niet afnemende voorspoed van de nederzetting zijn de

Zevenbergenaren er ook in geslaagd de afname van de turfhandel in de veertiende en vijftiende eeuw te counteren en nieuwe inkomstenbronnen hiervoor in de plaats te krijgen.

Wat nog onduidelijk is en nader historisch onderzoek vereist, is de herkomst van het veronderstelde *allodiale* goed van de heren van Zevenbergen. We weten dat dit er is geweest en dat het de basis heeft gevormd voor het latere kasteel van de heren van Zevenbergen. De relatie tussen dit grondbezit en het ontstaan van haven, stad en markt is op dit moment niet duidelijk. Met zekerheid kan gesteld worden dat deze drie elementen een wederkerige relatie hebben gehad maar het is te vroeg om te veronderstellen dat één van de drie per definitie vooraf gaat aan de andere twee.

Haven

De laatmiddeleeuwse haven van Zevenbergen vormde een verbinding tussen de turfvaarten in het westen en de rivier de Mark in het oosten. In diverse opzichten vormde de haven daarmee de economische levensader van Zevenbergen. Het havenkanaal zou tot in de achttiende eeuw functioneren en daarna middels een aantal sluizen worden afgesloten.

Het laatmiddeleeuwse havengebied van bestaat uit een aantal afzonderlijke elementen waarvan archeologische resten aanwezig kunnen zijn: de havengeul, aan weerszijden begrensd door een kademuur, een kade en de rooilijn van de bebouwing langs de kade. Ook is er een standaardmolen aan deze westelijke kop van de haven aanwezig en kan er sprake zijn van een of meer scheepswerven.

Booronderzoek heeft inderdaad aangetoond het vrijwel zeker is dat in de zone achter de bestaande kademuur en onder de bestaande bestrating van de noord- en zuidhaven (meerdere) oudere kademuren, oudere maaiveldniveaus, archeologische resten van (bij)gebouwen en opslagplaatsen in hout- of steenbouw en andere havengerelateerde infrastructuur aanwezig zijn. De bovenste bodemlagen zijn echter aangetoond verstoord door aanwezige kabels en leidingen en door de sloop van een deel van de meest recente kademuren.

Uit het archeologisch vooronderzoek blijkt dat ter plaatste van de bestaande havenbak zelf geen archeologische vindplaatsen meer worden verwacht; de waterbodem is tijdens het gebruik goed schoongehouden; eventuele resten van gezonken objecten, zullen daarbij zijn opgeruimd of weggespoeld. Ook blijkt uit het onderzoek dat het meest westelijke deel van het bestemmingsplangebied kan worden vrijgesteld van het aspect archeologie.

Voor het deel ten westen van de haven (zie afbeelding 1) en de bestaande havenbak zijn er geen belemmeringen voor wat betreft het aspect archeologie.

Voor de zone rondom de havenbak, namelijk de Noordhaven en de Zuidhaven mogen bodemingrepen plaatsvinden die kleiner zijn dan 50 m² en niet dieper gaan dan 80 cm –Mv. Indien deze grenzen worden overschreden, dan vindt een archeologisch onderzoek plaats. Ter bescherming van de archeologische resten is voorzien in de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 1' (WRA 1).

Markt

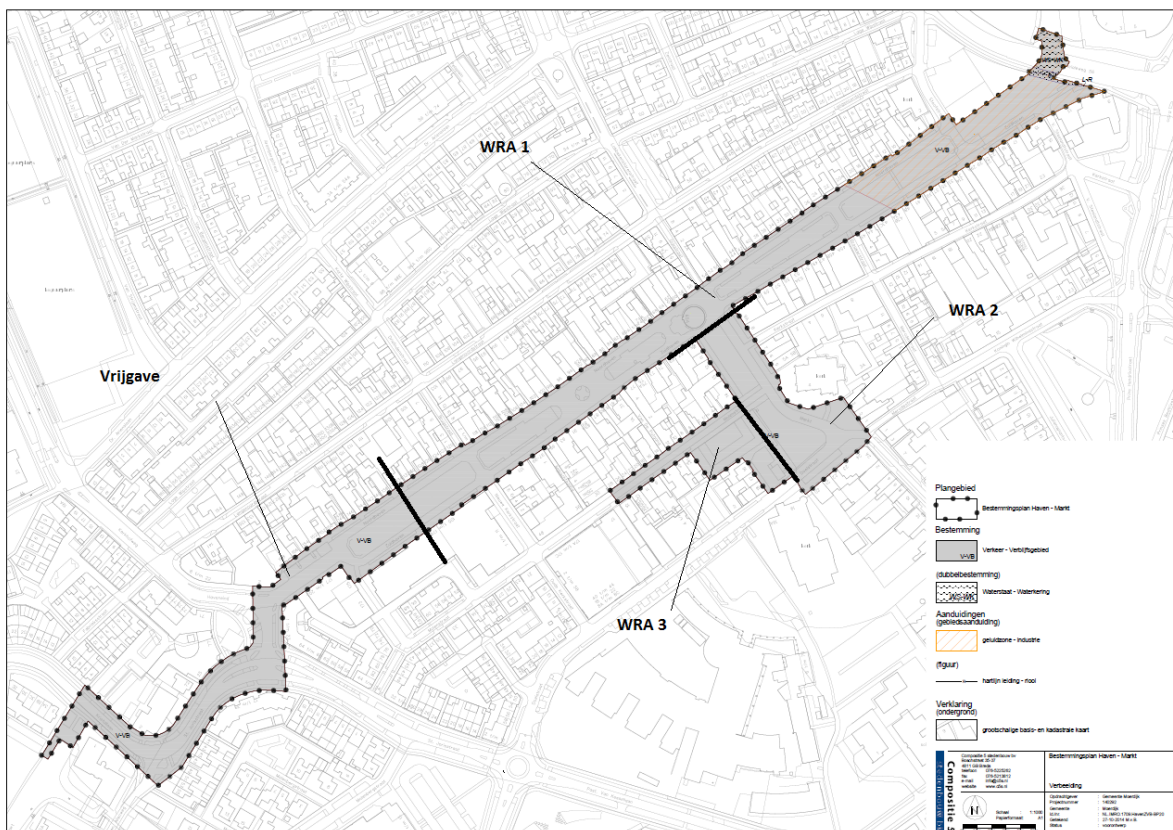
Ook aan de Markt heeft bureau- en booronderzoek aangetoond dat er verschillende archeologisch relevante lagen aanwezig zijn. Ter bescherming van de archeologische resten aldaar is voorzien in twee verschillende dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie'; WRA 2 en 3 (zie afbeelding 1).

In WRA 2 zijn bodemingrepen tot 65 cm –Mv die kleiner zijn dan 50 m² en in WRA 3 is dat tot 80 cm –Mv en niet groter dan 50 m². Als deze grenzen worden overschreden, dan vindt archeologisch vervolgonderzoek plaats.

Archeologisch vervolgonderzoek

In het kader van alle bodemingrepen die tezamen voorzien zijn binnen het voorliggende bestemmingsplangebied, maakt de gemeente Moerdijk in samenspraak met haar archeologische deskundige een Programma van Eisen dat voorziet in de veiligstelling van het archeologisch erfgoed tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Verbeelding



Afbeelding 1. De plankaart met de plangrenzen van onderhavig bestemmingsplan, inclusief de zones die een dubbelbestemming Waarde-Archeologie (WRA) krijgen. De dikke zwarte lijnen begrenzen de WRA-zones.

Regels

Waarde-Archeologie 1

##.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de historische kern van Zevenbergen rondom de haven (archeologisch monument).

##.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend worden gebouwd:

- A bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte van het bouwwerk niet wordt vergroot of ruimtelijk gewijzigd en voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.80 m;
- b bouwwerken met een oppervlakte van minder dan 50m² voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.80 m.

##.3 Afwijken van de bouwregels

##.3.1 Afwijken voor bouwen ten dienste van andere bestemming

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid ##.2 onder a, voor de bouw van bouwwerken ten dienste van de andere geldende bestemming(en), mits:

- a op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of

b op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of

c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:

1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of

2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of

3 een verplichting de uitvoering van bouwactiviteiten te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.3.2 Archeologisch rapport

Indien het bevoegd gezag niet beschikt over een voor de beoordeling van de aanvraag toereikend archeologisch onderzoek voor de gronden waarop een aanvraag om bouwvergunning wordt gedaan, dient de aanvrager ten behoeve van de beoordeling van archeologische waarden van de gronden een archeologisch rapport te overleggen dat voldoet aan de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

##.3.3 Advies

Bij de beoordeling van het archeologisch onderzoek en het afwijkingsverzoek als bedoeld in lid ##.3.1, laat het bevoegd gezag zich adviseren door een deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg conform de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA), vastgesteld door Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk

##.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

##.4.1 Omgevingsvergunning

Het is verboden op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a het ophogen, afgraven (ook ten behoeve van het verwijderen van bestaande funderingen), woelen, mengen, diepploegen, aanbrengen van heipalen, egaliseren en ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft dieper dan 0.80 m;

b het wijzigen van de waterhuishouding, zoals draineren en het uitdiepen, graven en/of verleggen van waterlopen dieper dan 0.80 m;

c het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 0.80 m;

d het verlagen van het waterpeil dieper dan 0.80 m;

e. het doen van opgravingen in het kader van archeologisch onderzoek, mits verricht door een ter zake deskundige, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.2 Uitzonderingen

Het verbod, zoals bedoeld in lid ##.4.1 is niet van toepassing, indien:

a het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels, leidingen en rioleringen waarbij niet dieper gegraven wordt dan de reeds uitgegraven diepte;

b op basis van inventariserend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;

c de werken en werkzaamheden:

1 reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;

2 mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning of een ontgrondingsvergunning;

d de werken en werkzaamheden op inventariserend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht.

##.4.3 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

- a. Het is verboden voor de 'Waarde-Archeologie 1' aangewezen gronden, zonder of in afwijking van een vergunning voor het slopen van een bouwwerk, de aanwezige bouwwerken te slopen onder maaiveld.
- b. Aan de sloopvergunning kan in ieder geval de voorwaarde worden gesteld dat de sloop wordt begeleidt door een gekwalificeerde deskundige (zijnde een archeologisch bedrijf met een opgravingsvergunning). Hiervoor is een door de door (de deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg, zijn de Regioarcheoloog, van) het bevoegd gezag schriftelijk goedgekeurd Programma van Eisen vereist dat is opgesteld conform de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).
- c. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerken vondsten van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan terstond melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorschriften kunnen verbinden aan de sloopvergunning.
- d. de vergunning kan niet worden verleend indien blijkt dat de sloop een onevenredige aantasting van de archeologische waarden van de gronden tot gevolg heeft.

##.4.4 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid ##.4.1 wordt slechts verleend indien:

- a op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
- b op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of
- c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en werkzaamheden kunnen worden verstoord:
 - 1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of
 - 2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of
 - 3 een verplichting de uitvoering van werken en werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg conform de vigerende KNA, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.5 Advies

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in lid ##.4.1 onder c, wordt de deskundige van de bevoegde overheid (Regioarcheoloog) om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de omgevingsvergunning niet verleend.

##.5 Wijzigingsbevoegdheid

##.5.1 Wijziging op basis van archeologisch onderzoek

Burgemeester en wethouders kunnen, overeenkomstig artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, het plan wijzigen in die zin dat aan de bestemming 'Waarde -Archeologie 1' wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

##.5.2 Advies

Alvorens de in lid ##.5.1 bedoelde wijziging wordt toegepast, wordt deskundig advies gevraagd aan een door Burgemeester en wethouders vastgestelde deskundige op het gebied van de archeologische Monumentenzorg conform de vigerende KNA.

Waarde-Archeologie 2

##.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de historische kern van Zevenbergen aan de Markt (archeologisch monument).

##.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend worden gebouwd:

- A bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte van het bouwwerk niet wordt vergroot of ruimtelijk gewijzigd en voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.65 m;
- b bouwwerken met een oppervlakte van minder dan 50 m² voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.65 m.

##.3 Afwijken van de bouwregels

##.3.1 Afwijken voor bouwen ten dienste van andere bestemming

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid ##.2 onder a, voor de bouw van bouwwerken ten dienste van de andere geldende bestemming(en), mits:

- a op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
- b op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of
- c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
 - 1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of
 - 2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of
 - 3 een verplichting de uitvoering van bouwactiviteiten te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.3.2 Archeologisch rapport

Indien het bevoegd gezag niet beschikt over een voor de beoordeling van de aanvraag toereikend archeologisch onderzoek voor de gronden waarop een aanvraag om bouwvergunning wordt gedaan, dient de aanvrager ten behoeve van de beoordeling van archeologische waarden van de gronden een archeologisch rapport te overleggen dat voldoet aan de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

##.3.3 Advies

Bij de beoordeling van het archeologisch onderzoek en het afwijkingsverzoek als bedoeld in lid ##.3.1, laat het bevoegd gezag zich adviseren door een deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg conform de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA), vastgesteld door Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk

##.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

##.4.1 Omgevingsvergunning

Het is verboden op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- a het ophogen, afgraven (ook ten behoeve van het verwijderen van bestaande funderingen), woelen, mengen, diepploegen, aanbrengen van heipalen, egaliseren en ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft dieper dan 0.65 m;

- b het wijzigen van de waterhuishouding, zoals draineren en het uitdiepen, graven en/of verleggen van waterlopen dieper dan 0.65 m;
- c het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 0.65 m;
- d het verlagen van het waterpeil dieper dan 0.65 m;
- e. het doen van opgravingen in het kader van archeologisch onderzoek, mits verricht door een ter zake deskundige, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.2 Uitzonderingen

Het verbod, zoals bedoeld in lid ##.4.1 is niet van toepassing, indien:

a het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels, leidingen en rioleringen waarbij niet dieper gegraven wordt dan de reeds uitgegraven diepte;

b op basis van inventariserend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;

c de werken en werkzaamheden:

1 reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;

2 mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning of een ontgrondingsvergunning;

d de werken en werkzaamheden op inventariserend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht.

##.4.3 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

a. Het is verboden voor de 'Waarde-Archeologie 2' aangewezen gronden, zonder of in afwijking van een vergunning voor het slopen van een bouwwerk, de aanwezige bouwwerken te slopen onder maaiveld.

b. Aan de sloopvergunning kan in ieder geval de voorwaarde worden gesteld dat de sloop wordt begeleidt door een gekwalificeerde deskundige (zijnde een archeologisch bedrijf met een opgravingsvergunning). Hiervoor is een door de door (de deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg, zijn de Regioarcheoloog, van) het bevoegd gezag schriftelijk goedgekeurd Programma van Eisen vereist dat is opgesteld conform de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

c. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerken vondsten van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan terstond melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorschriften kunnen verbinden aan de sloopvergunning.

d. de vergunning kan niet worden verleend indien blijkt dat de sloop een onevenredige aantasting van de archeologische waarden van de gronden tot gevolg heeft.

##.4.4 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid ##.4.1 wordt slechts verleend indien:

a op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of

b op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of

c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en werkzaamheden kunnen worden verstoord:

1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of

2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of

3 een verplichting de uitvoering van werken en werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg conform de vigerende KNA, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.5 Advies

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in lid ##.4.1 onder c, wordt de deskundige van de bevoegde overheid (Regioarcheoloog) om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de omgevingsvergunning niet verleend.

##.5 Wijzigingsbevoegdheid

##.5.1 Wijziging op basis van archeologisch onderzoek

Burgemeester en wethouders kunnen, overeenkomstig artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, het plan wijzigen in die zin dat aan de bestemming 'Waarde -Archeologie 1' wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

##.5.2 Advies

Alvorens de in lid ##.5.1 bedoelde wijziging wordt toegepast, wordt deskundig advies gevraagd aan een door Burgemeester en wethouders vastgestelde deskundige op het gebied van de archeologische Monumentenzorg conform de vigerende KNA.

Waarde-Archeologie 3

##.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de historische kern van Zevenbergen aan de Markt (archeologisch monument).

##.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend worden gebouwd:

- A bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte van het bouwwerk niet wordt vergroot of ruimtelijk gewijzigd en voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.80 m;
- b bouwwerken met een oppervlakte van minder dan 50 m² voor zover bij de bouw geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd dieper dan 0.80 m.

##.3 Afwijken van de bouwregels

##.3.1 Afwijken voor bouwen ten dienste van andere bestemming

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid ##.2 onder a, voor de bouw van bouwwerken ten dienste van de andere geldende bestemming(en), mits:

- a op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
- b op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of
- c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek, weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
 - 1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of
 - 2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of
 - 3 een verplichting de uitvoering van bouwactiviteiten te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.3.2 Archeologisch rapport

Indien het bevoegd gezag niet beschikt over een voor de beoordeling van de aanvraag toereikend archeologisch onderzoek voor de gronden waarop een aanvraag om bouwvergunning wordt gedaan, dient de aanvrager ten behoeve van de beoordeling van archeologische waarden van de gronden een archeologisch rapport te overleggen dat voldoet aan de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

##.3.3 Advies

Bij de beoordeling van het archeologisch onderzoek en het afwijkingsverzoek als bedoeld in lid ##.3.1, laat het bevoegd gezag zich adviseren door een deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg conform de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA), vastgesteld door Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk

##.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

##.4.1 Omgevingsvergunning

Het is verboden op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- a het ophogen, afgraven (ook ten behoeve van het verwijderen van bestaande funderingen), woelen, mengen, diepploegen, aanbrengen van heipalen, egaliseren en ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft dieper dan 0.80 m;
- b het wijzigen van de waterhuishouding, zoals draineren en het uitdiepen, graven en/of verleggen van waterlopen dieper dan 0.80 m;
- c het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 0.80 m;
- d het verlagen van het waterpeil dieper dan 0.80 m;
- e. het doen van opgravingen in het kader van archeologisch onderzoek, mits verricht door een ter zake deskundige, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.2 Uitzonderingen

Het verbod, zoals bedoeld in lid ##.4.1 is niet van toepassing, indien:

- a het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels, leidingen en rioleringen waarbij niet dieper gegraven wordt dan de reeds uitgegraven diepte;
- b op basis van inventariserend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
- c de werken en werkzaamheden:
 - 1 reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 - 2 mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning of een ontgrondingsvergunning;
- d de werken en werkzaamheden op inventariserend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht.

##.4.3 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

- a. Het is verboden voor de 'Waarde-Archeologie 3' aangewezen gronden, zonder of in afwijking van een vergunning voor het slopen van een bouwwerk, de aanwezige bouwwerken te slopen onder maaiveld.
- b. Aan de sloopvergunning kan in ieder geval de voorwaarde worden gesteld dat de sloop wordt begeleidt door een gekwalificeerde deskundige (zijnde een archeologisch bedrijf met een opgravingsvergunning). Hiervoor is een door de door (de deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg, zijn de Regioarcheoloog, van) het bevoegd gezag schriftelijk goedgekeurd Programma van Eisen vereist dat is opgesteld conform de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).
- c. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerken vondsten van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan terstond melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorschriften kunnen verbinden aan de sloopvergunning.
- d. de vergunning kan niet worden verleend indien blijkt dat de sloop een onevenredige aantasting van de archeologische waarden van de gronden tot gevolg heeft.

##.4.4 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid ##.4.1 wordt slechts verleend indien:

a op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of

b op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad; of

c de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en werkzaamheden kunnen worden verstoord:

1 een verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of

2 een verplichting tot het doen van opgravingen; of

3 een verplichting de uitvoering van werken en werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg conform de vigerende KNA, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.

##.4.5 Advies

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in lid ##.4.1 onder c, wordt de deskundige van de bevoegde overheid (Regioarcheoloog) om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de omgevingsvergunning niet verleend.

##.5 Wijzigingsbevoegdheid

##.5.1 Wijziging op basis van archeologisch onderzoek

Burgemeester en wethouders kunnen, overeenkomstig artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, het plan wijzigen in die zin dat aan de bestemming 'Waarde -Archeologie 1' wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

##.5.2 Advies

Alvorens de in lid ##.5.1 bedoelde wijziging wordt toegepast, wordt deskundig advies gevraagd aan een door Burgemeester en wethouders vastgestelde deskundige op het gebied van de archeologische Monumentenzorg conform de vigerende KNA.

Voorliggend advies is een advies aan de gemeente Moerdijk. De Regio West-Brabant maakt onderdeel uit van de gemeente Moerdijk en is daarmee als zodanig geen externe partij. Onze adviezen maken daarom geen expliciet onderdeel uit van het bestemmingsplan (zoals een bijlage), maar zijn als deskundigenadvies een document ter besluitvorming voor de gemeente in haar rol al bevoegde overheid voor het aspect archeologie.

Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met mevr. L. (Leonie) Weterings-Korthorst, tel. 076-5027229, leonie.weterings@west-brabant.eu.

Etten-Leur, 3 juni 2015
Mevr. drs. L. Weterings-Korthorst
Regioarcheoloog Regio West-Brabant

